

לקיי
שענו קיין!

הדלקת נרות: 18:35
יציאת השבת: 19:27
רבינו תם: 20:11

ע"פ אופק תל אביב
ג' בניסן התשפ"ג

טוב לחסות בה'

833

מבטל הפיגועים

ויקרא התשפ"ג

עם ישראל נמצא בשיאה של תקופה קשה ומטלטלת. הילדים של בורא עולם חווים פירוד קשה אחד מהשני, חלוקה לשתי קבוצות, כל אחד ודעותיו, והאב הרחמן והגדול – בורא עולם מביט מלמעלה בכאב ובצער על בניו אהוביו העוברים קושי כל כך גדול. "דע לך", אומר רבי שמואל בר נחמן (דברים רבה (ה), 10), "דורו של אחאב – עובדי עבודת כוכבים היו, והיו יוצאין למלחמה ונוצחין. ולמה כן? שלא היה ביניהן דילטורין (אין שנאה ולשון הרע אחד על השני). אבל דורו של שאול כולן היו דילטורין (מספר לשון הרע ושונאים אחד את השני), לפיכך היו נופלים במלחמה". כל הצלחת עם ישראל והשראת השכינה תלויה בשלום ובאהבה שבין אדם לחברו, איש ושכנו, הגם שאיננו מסכימים בדעותינו. זהו רצונו של בורא עולם מאיתנו.

צריכים רק לפתוח את העיניים ולראות כמה ניסים אדירים ועצומים עשה איתנו ה' רק בשבועות האחרונים. ביום חמישי, טז' אדר, יום אחר שושן פורים, ערבי נתעב, מגיע לרחוב 'דיזינגוף' בתל אביב ההומה בני אדם עם נשק ומנסה לעשות את זממו. שלושה נפצעו והמחבל חוסל. כולנו כאב ותפילה על היהודים הפצועים, שה' ישלח להם רפואה שלימה, אך כיצד אפשר להישאר אדישים לגודל הנס. ברחוב הומה אדם, עומד אדם רשע עם נשק, והתוצאה – כולם חיים 'ורק' 3 נפצעים. הרי אם ניתן לכל אדם שאינו יודע לירות, כמה דקות עם נשק ברחוב כזה – ח"ו כמה אסונות יכלו להיות. ראו בארה"ב כל דבר דומה מסתיים באירוע רב נפגעים ל"ע. האם עינינו לא רואות כי אבינו ומלכנו שומר ומגין עלינו. לא כוחי ולא עוצם ידי עשה לי את החיל הזה. רק 'שומר ישראל – שמור שארית ישראל'.

שעות בודדות לאחר מכן – נס אדיר נוסף. מחבל צעיר עולה על אוטובוס לבית"ר עלית עם מטען ורוצה לגרום להרג של המוני אנשים חרדים המתכוננים לשבת הקדושה שאחר חג הפורים. סיפר קצין הביטחון של העיר בית"ר, שלמה בן חיים: "הנס באוטובוס היה כפול, מפני שלמעשה הונחו בו שני מטענים, ולא אחד כפי שחושבים. שני המטענים הונחו בשני תיקים שונים, אך רק אחד מהם התפוצץ. וזה שהתפוצץ לא באמת התפוצץ, אלא בלי שום סיבה הגיונית – חומר הנפץ נשרף ולא גרם לפיצוץ. בעוד השני נשאר שלם ולא הופעל, ללא שום הסבר. אחר הבדיקה התגלה כי בשני התיקים היו מסמרים, שנועדו להגדיל את עוצמת הפיצוץ ל"ע". "הודו לו, קרא בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו". כמה רגש ושמחה לראות את ישועת ה'. "ספרו נפלאותיו אשר עשה".

את העדות המדהימה סיפר האברך ש' תושב בית"ר עלית: "בשעה 20:00 בערב עליתי על קו 226 ברחוב שמואל הנביא. תפסתי מקום במרחק שני מושבים מאחורי נהג האוטובוס, ליד החלון. רק שתבינו מדובר באוטובוס שבדרך כלל עמוס ביותר בשעות אלו בעשרות נוסעים חרדים, והפעם, בנס גמור, האוטובוס היה כמעט ריק לחלוטין. ואז, ב'כביש המנהרות' עלה המחבל, אך לא היה שום דבר שיעורר את חשדנו. האוטובוס נכנס לבית"ר עלית, שם ירד המחבל. לאחר כמה רגעים, כשהגענו לרחוב רבי יוחנן בן זכאי, הרגשתי כמו אש מתחת לרגליים. לא תאמינו מה התברר – המטען היה מאחורי, ממש קרוב לרגליים שלי. קפצתי בבהלה. ואז אני שומע פיצוצים קטנים, כמו נפצים של פורים...

– ההמשך בעמוד 4 –

לרפואה פרנסה
והצלחה: מ"א מיכאל וציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. ליאורה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. משה שמואל בן זלדה. מוריה בת רויטל. רחל בת מרים ובעלה וכל יוצאי חלציהם. ישעיהו בן מרים. גאולה בת דבורה. דביר בן רויטל. ליאור בן פרידה. אריאל בן רויטל. שרה חיה רפאלה בת רחל. ניסים חיים רחל בן לטיפה.

זיווג הנור: ניר ואודליה בני ציפורה.

זשב"ק: שולמית בת איריס. יסכה בת מזל. אליס בת פרידה. בת-חן בת גילה רוחמה. בנימין זכרים – הדר בת נחמה.

לעילוי-נשמות: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב שמעון בן בחריה. הרב שמעון בעדני בן חביבה. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. יחזקאל בן גורג'יה. גבריאל בן סמינה. שלום בן מנחם שמריהו. יוסף בן גליה. פרחת בת טובה. עלוזה בת מזל טוב מלכא. פנחס בן דינה. שרית שרה בת מריאן. שלמה בן סעדיה זנדאני. רוני אהרון בת מזל מלכה. עמרון יוסף בן סאלב ומרים. שרה בת קמר. רבי עובדיה בן יפת. מרים בת ר' שמריהו. שרית שרה בת ויקטוריה. גלילי הכהן בן כוכבה. סוזן שושנה בת חביבה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת **אסתר בת מזל ת.נ.צ.ב.ה.**

קריעה בכותל המערבי

הרואה את הכותל המערבי – צריך לעשות קריעה בבגדיו בעמידה. והקריעה צריכה להיות בשיעור טפח ובידו. ויכול להתחיל את הקריעה בכלי כגון מספרים או סכין ולהמשיך את הקריעה בידו.

לצערנו, ישנם שלא מקיימים הלכה זו או שעושים כל מיני התחכמויות ורוצים להיפטר מחיוב קריעה, כגון שמקנים הבגד לחבר בקניין סודר, והקונה נותן לו רשות ללבוש הבגד בהשאלה ובתנאי שלא יקרע, ואין ראוי ונכון לעשות כן, כדאי הוא בית אלוקינו שנאבד עליו חולצה אחת, וגם שרבים מן הפוסקים סוברים שלא מהני קנין זה.

המקור לכך בשו"ע (סי' תקס"ב):

"כשרואה בית המקדש בחורבנו אומר: בית קדשנו ותפארתנו אשר הללוך בו אבותינו היה לשרפת אש וכל מחמדנו היה לחרבה (ישעיה ס"ד) וקורע."

מעלת הוצאות שבת

בספר "סדר היום" (סדר מוצ"ש) כתב: "ראוי במוצאי שבת למוד פרשת השבוע הבא וגם נביאים וכתובים – ובזה יובטח לו שיצליח בלימודו כל השבוע". ידוע שהצמח צדק זי"ע היה מקפיד ללמוד דף גמרא מיד אחר ההבדלה. 'החתם סופר' זי"ע היה לומד אז ספרי

הוצאות שבת

הרמב"ם על הסדר.

האדמו"ר הקדוש המהרי"ד מבעלזא זי"ע היה אומר לבחורים מיד אחר ההבדלה: "לכו ללמוד מיד, שכן יש לי קבלה מאבי (מהר"י זי"ע) שאחר הבדלה צריך ללמוד מיד". כמו כן היה מרגלא בפומיה בשם אביו, שלימוד זה היא סגולה להצלחה בלימוד במשך השבוע.

והסיבה לכך שהנשמה יתירה נפרדת מהגוף, והאדם מרגיש עצב וצער, וע"י לימוד התורה ממלא את הנשמה ומסלק את העצבות וממלא את הנשמה בשמחה וזכויות לשבוע הקרוב.

וראיית המקדש הכוונה ממקום שנראית כיפת המסגד, או שרואה את הכותל המערבי, או שרואה את ריצפת הר הבית. והקריעה צריכה להיות מעומד, בשיעור טפח ובידו כמש"כ השו"ע (שם ס"ד). וכ"כ כל גדולי הפוסקים שגם בימינו הלכה זו קיימת וצריך לקרוע על ראיית המקדש.

ובאשרי האיש (ח"ג ע"מ תצט) כתב כי אם קשה לו לקנות כל פעם חולצה חדשה, יכול לשמור את אותה חולצה ישנה ולתפור אותה בתפירות גסות, ובפעם הבאה שמגיע לכותל יקרע קריעה נוספת במרחק שלש אצבעות מהקריעה הראשונה. – אולם נחלקו הפוסקים בדין הדר בירושלים אם צריך קריעה, ולמעשה נהגו כדעת החיד"א (סי' תקס"ב) שהדר בירושלים אינו קורע על מקום המקדש כיוון שהם רואים את החורבן מידי פעם ואין צערם כבר גדול.

הרב פנחס ברייער

ע"מ חינוך, ארצה ואנחה הרי"ט
GMAIL.COM@5704567 ק"מ

פרויקט ההשכבה

סדר היום מתחיל מהלילה, ממלאכת ההשכבה, מפני שיש קשר הדוק בין שעת הקימה לשעת ההשכבה. בית שבו אין זמני שינה, אין סיכוי לשעת השכמה נורמלית.

ישנה תפיסה מוטעית, כאילו שעת ההשכבה חייבת להיות שעת לחץ, התפרצויות ועצבים. להיפך, במעט תכנון השעה הופכת להיות שעת איכות, שעה של ביחד, שעה עם אמא. הסוד לכך הוא ע"י חלוקה ותכנון נכון של הזמן, דהיינו, חלוקה ברורה של זמני השינה לפי הגילאים, וסדר ברור

בתהליך ההתארגנות: הפיג'מות, סידור הבגדים למחר, קריאת שמע שעל המיטה – כל בית והרגליו. ככל שהדברים יהיו ברורים ומוגדרים יותר, כך יהיו פחות ויכוחים.

ילד שאין לו זמנים מוגדרים, יוכל לשבש ולעכב את זמן ההשכבה. לעומתו, ילד היודע שיש סדר יום מסודר, ללא שום אפשרות להתחמקות, יבצע ביתר קלות.

לפעמים אנו סומכים על הילד שיבין דברים לבד ואנו מתאכזבים. אך ילד אינו מבין בעצמו, הוא חייב לדעת בדיוק מה הכוונה. כל פרט מהדברים צריך להיות ברור ומוגדר: מתי מסיימת ארוחת הערב, מתי עולים למיטות, אם רוצים סיפור עם אמא זה בתנאי שעולים למיטה בשעה מוגדרת. ככל שהדברים ברורים יותר, ללא פשרות, העניינים נכנסים יותר לתלם.

כהערת אגב אציין, כי לא כדאי להרגיל את הילדים, שעל כל פעולה – יש מבצע: מבצע למי שנכנס למקלחת, מבצע נוסף לפיג'מות, מבצע שלישי לסידור הבגדים ורביעי לצחצוח השיניים. מרוב כפל המבצעים, הילד מרגיש שהוא עושה טובה לאנושות שהוא היגיני ומניח את הבגדים בכביסה. זהו עיוות; יש דברים שהם חלק מההתנהלות ומהחובות של הילד. מבצע אפשרי לתקופה כדי להכניס ילד קטן לנוהל, אבל כדרך חיים – הוא פסול. אם הכול יהיה בכפוף לתנאי

המבצע, אז ביום שבו המבצע לא יהיה אטרקטיבי מספיק – לא יהיה בית... אחרי כל ההכנות, נעבור להמשך המוכר לכולנו: הקטנים נכנסו למיטות, וכבר מתחיל תהליך של קריאות: אמא, אני צריך... אמא, שכחתי... אמא, המורה ביקשה... אמא... אמא... כאן רבים נגררים לתהליך מייגע ומעייף.

אני רוצה להציע נוהל שאימצה אמא חכמה. היא נוהגת בדרך יצירתית; מהרגע שבו עברו הילדים את הטעם הטוב בקריאותיהם, והאמא מרגישה שמדובר בנדנד לשמו, היא בוחרת משפט מוכר: "שלום, הגעת לתא הקולי של אמא. אין באפשרותנו לענות כעת, אנא, דברו אתי מחר בבוקר...". וכיוצא בזה רעיונות דומים. בדרך זו אין מאבקים, האמא והילד נותרים מחייכים, והגבולות נשמרים.

שלושת המופלאים

ה'תשפ"ה

אמרו אתם: מי לא רוצה להיות אהובו של בורא עולם?

נתאר לעצמו: לבורא עולם ישנם מיליארדי נבראים, את כולם הוא אוהב ולכולם הוא דואג, אך ישנם כמה יחידי סגולה שהם אהוביו המיוחדים של בורא עולם. האם לא היינו רוצים להימנות עליהם?... ובכן, גם אנו יכולים להיות מאותם אהוביו של בורא עולם. וכך מגלה לנו הגמרא (פסחים ק"ג): "שלושה הקדוש ברוך הוא אוהב: מי שאינו כועס, ומי שאינו משתכר, ומי שאינו מעמיד על מדותיו".

אם זכית להתגבר על הרצון הפנימי, וויתרת למען השני, לא כעסת – נעשית אהובו של בורא עולם. אומר הגאון הרב יצחק זילברשטיין בבטאון החודשי היוצא בימים אלו: "לצערנו, אנו שומעים לאחרונה על מחבלים ומפגעים המנסים לפגוע בכל יהודי הנקרא בדרכם. וצריך לדעת שדרכו של בורא עולם לשמור בשמירה מיוחדת על אהוביו. את מי שאתה אוהב במיוחד, אתה תשמור עליו ולא תעמידו בסכנה. אותו דבר אצל הקב"ה – מי שרוצה להיות שמור ומוגן מפורענויות הזמן, יחזיק היטיב להעביר על מידותיו כשמרגיש ניסיון קשה, ישתדל לא לכעוס גם כשמרגיש שהגיע הגבול. אזי באותו רגע אומר הקב"ה: "אתה לא כועס, למרות שיכלת לכעוס. אתה מוותר – הגם שהאני הפנימי שלך רצה את אותו דבר – גם אני אשמור אותך מכל צרות ואסונות". שמירה מיוחדת שמגלה הגאון. המשיך הרב זילברשטיין וסיפר: "היה זה לפני כשנתיים, בתחילת חודש טבת התשפ"א. נס גדול אירע ברובע היהודי בירושלים אשר התפרסם בכל כלי התקשורת. מה קרה?... שני שוטרים הלכו ברובע היהודי בירושלים, ולפתע הם

שומעים קולות של אדם מתנשף מאחריהם. במסגרת עבודתם, זו לא הפעם הראשונה שהם שומעים קולות התנשפות של אנשים הרצים ממקום למקום ואינם מייחסים לכך חשיבות רבה, אלא שהפעם הרגישו משהו משונה בליבם. הם הסתובבו במהירות לאחור וגילו לתדהמתם במרחק קצר של שני מטרים – בחור ערבי עם כלי משחית בידו המתכנן לפגוע בהם. בחסדי ה', הם התעשתו במהרה וחסלו אותו במקום. עם סיום האירוע, עקבו כוחות הביטחון אחר מסלולו של הערבי, ולהפתעתם הם רואים כי 40 מטר לפני שהגיע הערבי

אל השוטרים, הוא התנפל על בחור ישיבה, השכיב אותו ארצה והכין את כלי המשחית על מנת להרוג אותו. באורח פלא, נראה במצלמה, כיצד הפורע הערבי עוצר את ידו באוויר, וללא שום סיבה הגיונית עוזב את הבחור ורץ לעבר השוטרים. אם רק היה ממשיך עוד רגע קל ברצונו – הבחור כבר לא היה בין החיים. נס גלוי מהשמיים. כוחות הביטחון איתרו את בחור הישיבה והגיעו אליו. 'דוד הלוי' מיישיבת 'שובו בנים' בירושלים היה שמו. "אספר לכם כיצד הכל התחיל", פתח הבחור דוד וסיפר, "חמש דקות לפני כן, הלכתי למקווה כמנהגי מידי יום. כשעמדתי לצאת מהמקווה, ניגש אליי בחור אחד וביקש ממני להלוות לו עשרה שקלים על מנת לקנות דבר מאכל. בכיסי היו בדיוק עשרה שקלים שתיכננתי אף אני לקנות לעצמי משהו לאכול, ומיד חשבתי כי אני קודם לו. אך בליבי החלה לקונן מלחמה פנימית:

'אולי תוותר ותתן לו, והקב"ה יוותר לך בשעת צרה ויתן לך משאלות ליבך', אמר קול אחד בליבי. 'סליחה, אבל אני רעב בדיוק כמוהו, וכידוע 'חייך וחיי חברך – חייך קודמים', קרא קול אחר בליבי. אחר מלחמה פנימית קשה החלטתי לשמח את בורא עולם ולתת לו את העשרה שקלים כצדקה וחסד. נתתי לו את הכסף, והלה שמח מאד והודה לי מעומק הלב. יצאתי מהמקווה ולאחר כמה מטרים התנפל עליי הערבי והשכיב אותי על הריצפה עם כלי המשחית בידו. הבנתי שזו השניה האחרונה של חיי, אך מרוב ההלם והפחד לא הספקתי אפילו לומר 'שמע ישראל'. ואז כשהכלי משחית סנטימטרים מגופי, לפתע קם הערבי ועזב אותי. ממש נס! "אני בטוח", סיים הבחור דוד הלוי, "כי זכות הצדקה שעשיתי עם הבחור במקווה לפני כמה רגעים היא זו שעמדה לי לזכות והצלה". סיים הרב זילברשטיין ואמר: "אנשים בטוחים כי דברי חז"ל האומרים שצדקה תציל ממות, מדובר דווקא באנשים שתורמים סכומים גדולים לנזקקים או לילדים חולים, אך זה אינו נכון. האדם זוכה לישועות וניסים ממעשה הנראה קטן ופשוט, של נתינה של עשרה שקלים, אך שנעשו מתוך מסירות נפש וקושי עצום. כי ה' רואה את הקושי שיש לך, ולא דווקא אם נתת סכום גדול. דברים נוראים כתב 'בעל התניא' (אגרת הקדוש כ"ג): "שמעתי מרבותיי, כי אם מלאך יעמוד במחיצת עשרה מישראל, אף שאינם מדברים דברי תורה – תיפול עליו אמה ופחד בלי גבול ותכלית מקדושת השכינה השורה עליהם, עד שיתבטל לגמרי". כמה גדול השלום והוויתור בעיני ה' שנעשה אהובו של ה' ומוגן מכל צרה.

'יותר ממה שעושה בעל הבית עם העני – עושה העני עם בעל הבית', אומרים חז"ל (רות רבה ה), הקב"ה אוהב את האנשים הללו שאינם מעמידים על מידותיהם ועושים מעבר בשביל השני – בורא עולם מעריך אותם מפני שהם עושים לו נחת רוח במעשיהם, שזו תכלית הבריאה להיטיב ולעזור אחד לשני!

